

[Jørgen Møller.]

to Arkiver; man har ment, det var bedre, at det blev samlet i Viborg. Hvorvidt dette har noget paa sig, tør jeg ikke afgøre.

Som allerede antydet bør alt det Materiale, Folketinget havde i Fjor, gøres tilgængeligt for det høje Landstings Medlemmer; først naar vi faar disse Ting, vil vi kunne tage Beslutning om, i hvilken By Arkivet skal ligge.

Der er jo ogsaa en økonomisk Side ved Sagen. Det menes, at Udgifterne, naar Arkivet lægges i Tønder By, i hvert Fald foreløbig vil blive de mindste. Denne Side af Sagen trænger naturligvis ogsaa til at undersøges nøje.

Paa mit Partis Vegne kan jeg erklære, at vi vil behandle Sagen med al mulig Velvillie i det Udvalg, der nu bliver nedsat.

Lausten: Det er rigtigt, som sagt af ærede foregaaende Talere, at alt, hvad vi ikke er enige om i denne Sag, maa henvises til Udvalgsbehandling, det kan der ikke tales meget om her.

Hvad selve Sagen angaar, er vi naturligvis enige om, at den nuværende Tilstand med Hensyn til de paagældende Arkivalia ikke kan opretholdes. Ved Lovforslagets første Fremsættelse i Folketinget blev det nævnt, at de paagældende Arkivgenstande er meget daarligt opbevaret og vanskeligt tilgængelige, og at nogle af dem endda er udsat for at lide Skade paa Grund af det daarlige Opbevaringssted. Det er sikkert ikke blevet bedre i de 1½ Aar, der er gaaet, siden Sagen første Gang kom frem, og det er derfor paa høje Tid at faa hidført en Ændring, derom er der vistnok Enighed fra alle Sider. Naar vi derimod kommer til det Spørgsmaal, den ærede sidste Taler (Jørgen Møller) berørte, nemlig Spørgsmaalet om, hvor Arkivet skal ligge, hører Enigheden op, for ikke at sige, at saa er vi bunduenige. Som det har vist sig Gang paa Gang ved andre Spørgsmaal af lignende Art, trækker hver saa til sin Side, alle de lokale og personlige Hensyn kommer frem, og det saglige træder i Baggrunden. Jeg skal foreløbig kun sige, at mit Parti vil være med til at gennemføre den Ordning, der forekommer os sagligt mest forsvarlig, og det vil vi gøre uden at bryde os stort om lokalpatriotiske eller personlige Hensyn.

Rent personlig anser jeg det for rimeligt, at de Arkivalia, der er Tale om, i Almindelighed opbevares i Arkivet i Viborg; jeg kan ikke tro, at Statens Udgifter, som der stod i Bemærkningerne ved den første Forelæggelse, derved skulde blive forhøjet.

Jeg tror, at de i det lange Løb vil blive mindre, end hvis der oprettes et særligt Arkiv.

Det forekommer mig ogsaa, at der er noget utiltalende i, at det, hver Gang vi har lignende Sager dernede fra til Behandling, er, ligesom om man fra enkelte Sider ønsker, at Sønderjylland skal vedblive at være noget for sig selv; jeg saa helst, at den gamle Grænselinie slettes i alle Forhold, hvor det paa nogen Maade kan gøres, og jeg mener, at her er et Tilfælde, hvor det er muligt. Forhaabentlig vil Sagen finde sin Løsning i det Udvalg, der nu skal nedsættes om denne Sag — det tredje og forhaabentlig sidste.

Forslagsstilleren (Ellinger): For mig, der har haft den Ære at forelægge dette Lovforslag, kan der kun være Grund til at være tilfreds med de faldne Udtalelser, som vil føre til, at Sagen optages til Behandling i et Udvalg. Forhaabentlig vil denne Udvalgsbehandling føre til et Resultat i indeværende Samling.

Det er fuldstændig rigtigt, som den højtærede Statsminister sagde, at der har været flere Løsninger paa Tale, og disse Løsninger har naturligvis ogsaa været drøftet indenfor Ministeriet. Vi kender jo disse Løsningers Beskaffenhed, om end kun et mindre Antal Medlemmer kender de Betragtninger, der er gjort gældende i Sagen. Jeg for mit Vedkommende har haft Lejlighed til at gøre mig bekendt med det Materiale, som er tilvejebragt under den tidligere Behandling her paa Rigsdagen, og jeg kan ganske slutte mig til, hvad det ærede 3die tingvalgte Medlem (J. V. Christensen) sagde, nemlig at det er et meget fyldigt og godt Materiale, der her er tilvejebragt. Men ved Gennemgangen af Materialet er jeg kommet til det Resultat, at det var den rigtige Løsning, der blev foreslaaet i sin Tid, nemlig at Arkivet blev henlagt til Tønder.

Det ærede Medlem, som nys talte, sagde, at man jo var enig om, at der skulde gøres noget, men naar man saa kom til Spørgsmaalet, hvad der skulde gøres, var man uenig; saa trak hver til sin Side. Men det ærede Medlem danner jo for saa vidt en Undtagelse, som han vilde have Arkivet paa et bestemt Sted, have det lagt til Viborg, saa vidt jeg forstod. Jeg er nu ganske enig med det ærede Medlem i hans Ønske om, at den gamle Grænselinie slettes, men naar der her er Tale om Arkivsager, tror jeg dog, at der er ikke saa lidt Hold i de Betragtninger, som det ærede 3die tingvalgte Medlem (J. V. Christensen) gjorde gældende om det særprægede for disse Landsdele.